

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 ව්‍යාචනය කළ මතය

සීමාසහිත රක්ෂා ආරක්ෂක ලංකා සමාගමේ 2021 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2021 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි. මතය විශ්වාසය සඳහා පදනම කොටසේ සාකච්ඡා කර ඇති කරුණුවල වැදගත්කම හේතුවෙන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් හා උචිත විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීමට මා හට නොහැකි විය.

1.2 ව්‍යාචනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය විශ්වාසය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ විශ්වාසය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළමනාකරණයේ සහ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පවත්වනු ලබන විගණනය මත පදනම්ව සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ වගකීම වේ. කෙසේ වුවද, මතය විශ්වාසය සඳහා පදනම කොටසේ විස්තර කර ඇති කරුණු හේතුවෙන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් හා උචිත විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීමට මා හට නොහැකි විය.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) තුන්මුල්ල ප්‍රදේශයේ රුඩ් 2 පර්චස් 6.4 ක් වූ ඉඩමක සමාගමේ ප්‍රධාන කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම සඳහා රුපියල් මිලියන 739.4 ක පිරිවැයක් දරා නිවුණද 2015 වර්ෂයේ සිට ගොඩනැගිල්ලේ ඉදිකිරීම් කටයුතු නවතා දමා තිබුණි. මේ අනුව ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 36 - වත්කම් භානිකරණය අනුව මෙම ගොඩනැගිල්ල සම්බන්ධයෙන් භානිකරණ ගැලපීම් සිදුකර එහි සාධාරණ අගය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරිපත්කර නොතිබුණි.	මෙම ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීමට අදාළව ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාගේ උපදෙස් පරිදි අදාළ සියලු විස්තර සපයන ලද අතර මූල්‍ය ප්‍රශ්නය හේතුවෙන් ඉදිකිරීම් තාවකාලිකව අත්හිටුවා ඇත.	ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) සී/ස ඇවන්ගාඩ් මැරිටයිම් සර්විස් (පුද්) සමාගම විසින් සී/ස රක්තා ආරක්ෂක ලංකා සමාගමට එරෙහිව සිංගප්පූරුවේ ජාත්‍යන්තර බේරුම්කරණ අධිකරණයේ පවරා තිබූ නඩුවේ තීන්දුව ලෙස වන්දි වශයෙන් ඇ.ඩො මිලියන 05 ක් ගෙවන ලෙස සමාගමට 2016 නොවැම්බර් 24 දින නියම කොට තිබුණු අතර ඒ වෙනුවෙන් සමාගම අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කර ඇති බව ගිණුම් ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණු නමුත් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 37 ප්‍රකාරව අවශ්‍ය හෙලිදරව් කිරීම් කර නොතිබුණි.	මෙම වන්දි මුදල් නොගෙවා දෙපාර්ශවයම සමතයකට පත්වීමට කටයුතු කර ඇති බැවින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ප්‍රතිපාදන සැලසීමක් සිදුකර නොමැත.	ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ප්‍රකාරව සිද්ධිය නිවැරදිව හෙළිදරව් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාගමේ ගණනය කිරීම් අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ කෙටිකාලීන ස්ථිර තැන්පතු හා භාණ්ඩාගාර බිල්පත් පොලී ආදායම රු.36,119,327 ක් වුවද අවසන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි එය රු.36,489,966 ක් ලෙස දක්වා තිබුණි. ඒ අනුව රු.370,639 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.	2021/2022ට අදාළ රු.318,080 ක වටිනාකම මෙම වර්ෂයට ඇතුළත් කර ඇති අතර 2021/2022 මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලදී නිවැරදි කර ඇත.	ශේෂයන් නිවැරදිව ගණනය කළ යුතු අතර ශේෂයන් අතර වෙනස්කම් සසඳා අවශ්‍ය ගැලපීම් කළ යුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළව විගණන ගාස්තු සඳහා වෙන්කිරීමක් සිදුකර නොතිබුණි.	2021/2022 මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා විගණන ගාස්තු වෙන් කිරීමට කටයුතු කෙරේ.	මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල විගණන ගාස්තු සඳහා වෙන්කිරීම් කළ යුතුය.

1.5.3 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

විෂයය	මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව වටිනාකම රු.	අනුරූපී වාර්තා අනුව වටිනාකම රු.	වෙනස රු.	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
තොග - අවි ,වෙඩි ද්‍රව්‍ය ,පතරොම් , බොඩි ආමර් සහ බැලැස්ටික් හෙල්මට් ශේෂයන්හි වෙනස	29,346,691	28,194,322	1,152,369	2022 මාර්තු 31 දිනට අදාළ භෞතික තොග වටිනාකමට අනුව පොත් වල ඇති වෙඩි ද්‍රව්‍ය හා පතරොම් වටිනාකම ගැලපීමට කටයුතු කෙරේ.	ශේෂයන් අතර වෙනස්කම් සසඳා අවශ්‍ය ගැලපීම් කළ යුතුය.

1.5.4 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විෂය	මුදල රු.	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
වෙළඳ හා වෙනත් ලැබිය යුතු ශේෂ කපා හැරීම	1,841,407,543	ණයගැනියන් පොත්වලින් ලියාහැරීමට අදාළ විස්තරාත්මක වාර්තා, භාණ්ඩාගාර අනුමැතිය, අදාළ ජ' නල් වවුචර් හා අදාළ අනෙකුත් ලිපි ලේඛණ	කපාහැරීම සඳහා භාණ්ඩාගාර අනුමැතිය ලබාගත යුතු බවට ගිණුම් අංශය දැනුවත්ව නොතිබූ අතර භාණ්ඩාගාරයේ අවධානය යොමු කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇති අතර වර්තමානය වන විට ඒවැනි අවශ්‍යතාවයක් නොමැති බවට භාණ්ඩාගාරය විසින් වක්‍රලේඛණයක් නිකුත් කර ඇත.	කපාහරින ලද ණය ශේෂ තහවුරු කරන අදාළ ලිපි ලේඛණ විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

1.5.5 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2021 මාර්තු 31 දිනට පැවති රු.557,280,454 ක් වූ වෙළඳ හා වෙනත් ලැබිය යුතු ශේෂයන් හා රු. 169,964,598 ක් වූ වෙළඳ හා වෙනත් ගෙවිය යුතු ශේෂ තහවුරු කර ගැනීම සඳහා වූ සනාථ කිරීම් විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.	විගණක විසින් තෝරා දෙනු ලබන ණයගැතියන් හා ණය හිමියන් සඳහා ශේෂ සනාථන කැඳවීම සඳහා ලිපි තැපැල් කිරීම කරන නමුත් මෙම අවස්ථාවේ දී එවැනි ක්‍රියා පටිපාටියක් සඳහා අප වෙතින් ඉල්ලීමක් නොකළ බැවින් ශේෂ සනාථන ලිපි යැවීමක් සිදු නොකරන ලද බැවින් ශේෂ තහවුරු කර ගැනීම සඳහා සනාථ කිරීම් ඉදිරිපත් කළ නොහැකි විය.	ශේෂ සනාථ කර ගැනීම සමාගමේ වගකීමක් ද වන අතර සෑම මූල්‍ය ප්‍රකාශනයකම අවසාන දිනට ශේෂ සනාථ කළ යුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ලැබිය යුතු ණය ශේෂයන්හි කාලවිශ්ලේෂණය අනුව ආයතන 68කින් වසර 05ට වැඩි කාලයක සිට ලැබිය යුතු ණය ශේෂය රු. 80,489,945 ක් වූ අතර දිගුකාලීනව නිරවුල් නොවූ ණය ශේෂ අයකර ගැනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු නොකර සමාගම විසින් එම ආයතන සමඟ අඛණ්ඩව කටයුතු කර තිබුණි.	දැනට සිටින ණයගැතියන්, දැනට අක්‍රිය ණයගැතියන් දඩ මුදල් යනාදිය විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා විශේෂ කමිටුවක් අනියුක්ත කර ඇති අතර ඊට අදාළ ක්‍රියාවලීන් තවමත් අවසන් වී නොමැත.	අදාළ ණය ශේෂයන් අයකරගැනීම හා තහවුරු කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) 2021 මාර්තු 31 දිනට ආපසු ගෙවිය යුතු තැන්පතු ගිණුමේ ඇතුළත් රු. 70,202,040 ක් වූ තැන්පතු ශේෂ වසර 05 සිට වසර 10 ක් දක්වා කාලයක සිට පවතින ශේෂයන් වූ අතර එම ශේෂ නිරවුල් කිරීමට හෝ ආදායමට ගැලපුම් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	මේ වන විටත් අප සමාගම තුළ කමිටුවක් පත් කර, ණයගැති ශේෂ තහවුරු කිරීම, දඩ සහ අනෙකුත් අය කිරීම් සඳහා බැරපත් මගින් ඉන්වොයිස් අගයන් නිවැරදි කිරීම සහ ආරක්ෂිත තැන්පතු අදාළ ණයගැති ශේෂ වලට හිලවූ කිරීම සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගනිමින් පවතී.	දිගු කාලයක සිට පැවත එන ශේෂයන් නිරවුල් කිරීමට හෝ ආදායමට ගැලපුම් කිරීමට කටයුතු කළ යුතු අතර මේ සම්බන්ධව ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කරගත යුතුය.

1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2003 ජුනි 02 දිනැති අංක PED/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය	(i) 6.5.1 ඡේදය සමාගම විසින් ගිණුම් වර්ෂය අවසාන වී දින 60 ක් ඇතුළත මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව විගණකාධිපති වෙත හා	2017/2018, 2018/2019 සහ 2019/2020 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සඳහා දිගු කාලයක් ප්‍රමාද වීම	මුදල් වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ක් ඇතුළත කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ මූල්‍ය ප්‍රකාශන

	පිටපත් අදාළ අමාත්‍යාංශය හා රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා (අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද) මූල්‍ය ප්‍රකාශන වර්ෂ 01 මාස 06 ක් ප්‍රමාද වී 2022 දෙසැම්බර් 02 දින විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර තිබුණි.	හේතුවෙන් 2020/2021 මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට ද එම ප්‍රමාදය අහිතකර ලෙස බලපෑවේය. 2020/2021 සඳහා විගණනය කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන ලැබුණු වහාම, 2021/2022 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ද විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ හැකි බව අපගේ මතයයි.	විගණකාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ii) 6.5.3 ඡේදය	2017/2018, 2018/2019 සහ 2019/2020 වර්ෂයන් සඳහා වූ වාර්ෂික වාර්තා පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කර නොතිබුණි.	2017/2018, 2018/2019 යන වාර්ෂික වාර්තා මේ වන විට පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කිරීම සඳහා ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය වෙත යවා ඇති අතර, 2019/2020 වාර්ෂික වාර්තාව පිළියෙල කර සම්පූර්ණ කර ඇති අතර අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකාව සහ විගණන විමසුම් සහ එම පිළිතුරු දෙමළ පරිවර්තන සඳහා යොමු කර ඇත.	වාර්ෂික වාර්තා කාලීනව පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(iii) 7.4.5 ඡේදය	ස්ථාවර වත්කම් ලේඛණයක් නඩත්තු කර යාවත්කාලීන කර නොතිබුණි.	මෙය ලොජිස්ටික් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලබා ගත හැකිය.	ස්ථාවර වත්කම් ලේඛණයක් නඩත්තු කිරීම හා එය යාවත්කාලීන කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(iv) 9.3 ඡේදය	සමාගම සංස්ථාපනය කළ දින සිට මේ දක්වා සේවක මණ්ඩලය සඳහා බඳවා ගැනීමේ හා උසස් කිරීමේ පටිපාටියක් සකස් කර රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අනුමත කරවා ගෙන නොතිබුණි.	2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛ අංක 01/2021 අනුව 2021 වර්ෂයේ සිට මානව සම්පත් කළමනාකරණයට අයත් සියලු කාර්යයන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය මත සිදුකිරීමට අවස්ථාව ලබාදී ඇත. ඒ අනුව කටයුතු කරනු ලැබේ.	බඳවා ගැනීමේ හා උසස් කිරීමේ පටිපාටියක් සකස් කිරීමටත් එය අනුමත කරවා ගැනීමටත් කටයුතු ප්‍රමාදයකින් තොරව කළ යුතු අතර පවත්නා රීති ප්‍රකාරව ද කටයුතු කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 132,062,916 ක ලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ ලාභය රු. 271,577,352 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 139,514,436 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම පිරිහීමට සෘජු පිරිවැය හා මූල්‍ය පිරිවැය පිළිවෙලින් සියයට 62 කින් හා 305 කින් වැඩිවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයයන්වල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

ඉකුත් වර්ෂයේ හා සමාලෝචිත වර්ෂයේ ඉන්ධන වියදම පිළිවෙලින් රු.1,426,825 ක් හා රු.3,113,920 ක්වූ අතර ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ එම වියදම සියයට 118 කින් වැඩිවී තිබුණි. එමෙන්ම ඉකුත් වර්ෂයේ හා සමාලෝචිත වර්ෂයේ විධායක සහ නිලධාරී වැටුප් පිළිවෙලින් රු.41,540,074 ක් හා රු.108,972,586 ක් වූ අතර ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ එම වියදම සියයට 162 කින් වැඩිවී තිබුණි.

2.3 අනුපාත විශ්ලේෂණය

පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ දළ ලාභ හා ශුද්ධ ලාභ අනුපාත පිළිවෙලින් සියයට 6.44 කින් හා 11.98 කින් අඩුවී තිබුණි. තවද, ජංගම අනුපාතය හා ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතය පිළිවෙලින් 3.10 ක් හා 3.05 ක් වී තිබුණි. සමාගමේ මෙහෙයුම් කටයුතු කාර්යක්ෂමව කරගැනීම කෙරෙහි කළමනාකරණයේ අවධානය යොමුවිය යුතුය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>රක්නා ආරක්ෂක ලංකා සමාගමේ ප්‍රධානතම ආදායම් මාර්ගය දේශීය හා සමුද්‍රීය ආරක්ෂක සේවා සැපයීම වුවද, එම ආදායම් නිසි පරිදි ඉන්වොයිස්කර අදාළ ආයතන වෙත යොමුකිරීම හා කාලීනව අයකර ගැනීම හෝ එම ආයතන සමඟ ඇතිවන නොඑකඟතාවයන් හඳුනාගැනීම හා කළමනාකරණය කිරීම සඳහා සුදුසු අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමවේදයන් හඳුන්වා දීම කෙරෙහි කළමනාකරණයේ අවධානය යොමු වී නොතිබුණි. මෙය කාලීනව හිඟ මුදල් අයකර ගැනීම කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපා තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>පරිගණක පද්ධතිය හරහා පමණක් ඉන්වොයිස්පත් නිකුත් කිරීම, නිකුත් කිරීමට පෙර අදාළ අංශයේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම, මුදල් ලදුපත් ඇතුළත් කිරීමේ දී අදාළ බැරපත් සඳහා අදාළ අංශ ප්‍රධානීගේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම , මුදල් එකතු කිරීමේ ප්‍රගතිය සහ හඳුනාගත් අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා සඳහා ඉහළ කළමනාකාරීත්වය මගින් සහ විශේෂ ණය එකතු කිරීමේ රැස්වීම් වලදී අවධානය යොමු කිරීම හා දීර්ඝ කාලීන ණයගැතියන් වෙත සිහිකැඳවීමේ ලිපි සහ එන්තරවාසි යොමු කිරීම සඳහා පියවර ගෙන ඇත.</p>	<p>විධිමත් අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වාදීම හා එය අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.</p>

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සමාගමේ ප්‍රධාන කාර්යාලය පවත්වාගෙනයාම සඳහා ගොඩනැගිල්ලක් 2020 අගෝස්තු 31 දින රු.මිලියන 337 කට රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ අනුගමනය කිරීමකින් තොරව මිලදීගෙන තිබුණි. ගොඩනැගිල්ල මිලදීගැනීමෙන් පසුව 2020 නොවැම්බර් 19 දින එහි වර්තමාන වෙළඳපල වටිනාකම රු.මිලියන 275.5 කට තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව ලවා තක්සේරු කරවාගෙන තිබුණු අතර ඒ අනුව රජයේ තක්සේරු මිලට වඩා රු.මිලියන 61.5 ක් වැඩිපුර ගෙවා තිබුණි.</p>	<p>රජයේ තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්තාවේ සඳහන් වටිනාකමට වඩා මිලියන 61.5ක වැඩි වටිනාකමකට මිලදී ගෙන ඇති අතර රජයේ තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තු වාර්තාවට වඩා සියයට 118 කට වැඩි වටිනාකමක් සඳහා ලංකා බැංකුව මගින් ණය මුදලක් අනුමත කර ඇත.</p>	<p>මිලදී ගැනීමට ප්‍රථම තක්සේරු වාර්තා ලබා ගෙන ඒ අනුව කටයුතු කළ යුතු අතර වැඩිපුර ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂණයක් සිදු කර ඒ අනුව කටයුතු කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) 2022 දෙසැම්බර් 17 දිනැති අංක RALL/Armoury/Bewrd/2022 දරන නිලධාරීන් පස් දෙනෙකුගෙන් යුත් කමිටු වාර්තාව අනුව නිරීක්ෂණය වූ රු. 5,394,600 ක් වටිනා Body Armours 108 ක ද , රු.1,409,530 ක් වටිනා Ballistic Helmets 94 ක ද ඌණතාවය ඊට සම්බන්ධ නිලධාරීන් 08 දෙනෙකුගෙන් අයකරගත යුතු බවට නිර්දේශ කර තිබුණද, එම කමිටු තීරණය ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබුණි.</p>	<p>මෙයට අදාල නිලධාරීන්ගෙන් 03 දෙනෙකු ජීවතුන් අතර නොමැති බවත් 05 දෙනෙකු සේවයෙන් ඉවත්ව ගොස් ඇත.</p>	<p>නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග කඩිනම් කළ යුතුය.</p>

3.3 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 8.9.1 (ආ) ප්‍රකාරව රු.500,000 ඉක්ම වූ භාණ්ඩ කොන්ත්‍රාත්තු සම්බන්ධයෙන් විධිමත් ගිවිසුමකට එළඹිය යුතු වුවත් ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.</p>	<p>ඉදිරියේදී විධිමත් ගිවිසුමකට අනුව කටයුතු කරනු ඇත.</p>	<p>ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 4.2 ප්‍රකාරව වඩාත්ම හොඳම වෙළඳපල වටිනාකම අත්කර ගැනීම සඳහා ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය කාර්යක්ෂමව සැලසුම් කර වාර්ෂික ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් සකස්කර එය ක්‍රියාවට නැංවීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.</p>	<p>ඉදිරියේ දී ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් සකස් කර ඒ අනුව කටයුතු කිරීමට ක්‍රියා කරනු ලැබේ.</p>	<p>-එම-</p>

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 සංයුක්ත සැලැස්ම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2003 ජුනි 02 දිනැති අංක PED 12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය හා යහපාලනය සඳහා වූ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 5.1.2 ඡේදය ප්‍රකාරව කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ ඉටුකරගත යුතු ක්‍රියාකාරකම්වල කාර්යසාධනය ඇගයීමට හැකිවන පරිදි සංයුක්ත සැලැස්ම පිළියෙල කළ යුතු යුතු වුවද, සමාගම විසින් 2020 සිට 2023 දක්වා පිළියෙල කර තිබුණු සිව් අවුරුදු සංයුක්ත සැලැස්මෙහි මූල්‍ය හා භෞතික ඉලක්ක දක්වා නොතිබුණි.</p>	<p>2020/2021 වර්ෂයට අදාළ අයවැය ලේඛනය ඉදිරිපත් කර ඇති අතර සංයුක්ත සැලැස්ම ඇතුළත්ව ඇත. එම අයවැය ලේඛනයට කේටරින් හා ආපනශාලා අංශයට අදාළ විස්තරද ඇතුළත් කර ඇත.</p>	<p>වක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු බව.</p>

4.2 අයවැය පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>සමාගමේ අයවැය ලේඛනය සඵලදායී මූල්‍ය පාලන කාරකයක් වශයෙන් යොදාගෙන නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>2020/2021 වර්ෂයට අදාළ අයවැය ලේඛනය ඉදිරිපත් කර ඇති අතර සංයුක්ත සැලැස්ම ඇතුළත්ව ඇත. එම අයවැය ලේඛනයට කේටරින් හා ආපනශාලා අංශයට අදාළ විස්තරද ඇතුළත් කර ඇත.</p>	<p>අයවැය හා තත්‍ය ආදායම් වියදම් අතර විචලතාවය අවමකර ගනිමින් අයවැය ලේඛණය මූල්‍ය පාලන කාරකයක් ලෙස යොදාගත යුතුය.</p>